

Терещенко Артем Євгенович, здобувач вищої освіти
факультету міжнародних відносин і журналістики
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Науковий керівник: Старкова Ганна Володимирівна, кандидат
культурології, доцент кафедри УСК
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

СОЦІАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕКЛАМИ ЯК ЗАСОБУ КОМУНІКАЦІЇ З АУДИТОРІЄЮ

Рекламний штамп про те, що нову зубну пасту рекламує дев'ять із десяти стоматологів, вже нікого не здивує. Цей штамп запустили Crest ще у ХХ столітті як символ того, що їх паста не ідеальна, звісно, як і всі інші, але вона дуже гарна. Згодом цей креатив підхопили інші компанії, і тепер жодна з цих паст не є унікальною у своїй рекламі. Проте ще на початку нульових суспільство побачило в цьому іронію, адже один із десяти — це аж десять відсотків стоматологів, в яких очевидно є питання до кожної зубної пасти, і цього достатньо, щоб не довіряти цій пасті свої зуби.

І це лише один з прикладів того, що реклама у сучасному світі має важливу роль у формуванні свідомості суспільства як ефективний засіб комунікації з аудиторією. Цей штамп про “майже ідеально, але з невеликою погрешністю щоб не здавалось відвертою брехнею” став класичним стереотипом у рекламі.

Загалом, стереотипи є постійною складовою маніпуляції у рекламі. “Нам розповідають про світ до того, як ми бачимо його. Ми уявляємо багато об’єктів до того, як звертаємося до них у досвіді. - пише Вальтер Ліпман у своїй книзі “Громадська думка” - Вони відзначають деякі об’єкти як знайомі або чужі, підкреслюючи різницю так, що трохи знайоме розглядається як дуже знайоме, а дещо чуже як зовсім чуже. Вони збуджуються від невеликих знаків, які можуть варіюватися від прямого покажчика до невиразної аналогії. [с. 59]”

Стереотипи не можуть будуватись за умови повної відсутності фактів, вони є лише гіперболізованим та викривленим відображенням реальності, яке частково відгукується у свідомості людей, завдяки чому і здається дійсністю. Цією властивістю користуються маркетологи, підгоняючи факти так, щоб реклама здавалась правдивою, а товар - якісним. Якщо мило почне “вбивати всі 100% мікробів, то в це мало хто повірить, навіть якщо це правда. Тому завжди залишається той останній відсоток, якому вживається спастиль.

Повертаючись до зубної пасти, вона не є найбільш впливовим штампом, нав’язаним суспільству. На відміну від бекону, ячменя з яким є невід’ємною частиною вже класичного «американського сніданку». Світ вже пів століття асоціює з цими підсмаженими скибочками свинини саме Сполучені штати, хоча спочатку там цей продукт не вживали зовсім.

Всьому причиною став Едвард Бернейс, який одним дослідженням маніпуляцією та пресрелізом змусив цілу націю перейти з тостів з кавою на ячню з беконом. Все це стало причиною вдалого дослідження, проведеного завдяки 5000 лікарів, замість десяти стоматологів, як у попередньому випадку. Маніпуляція

полягала у тому, що піарник запитав у фахівців про важливість сніданку. Отримавши задовільну відповідь про те, що це дійсно найважливіший прийом їжі, який повинен бути калорійним та мати білок, Бернейз запитав, чи більше у бекону калорій та білка, ніж у класичному тості.

Пресреліз із цими запитаннями і став початком формування наразі класичного «американського сніданку». Хоча насправді те, що бекон є калорійнішим за тости, не значить, що він є кориснішим сніданком, але ідея вже була продана.

Але те, що у медіаконтент закладений сенс чи соціально важливе повідомлення, не значить, що воно працює. Реакція людини може бути різною і не обов'язково сенс реклами буде сприйматись правильно або взагалі буде дешифрований за слоєм стилістичних прийомів. Серед основних поведінкових реакції на рекламу є:

- Запам'ятовування контенту у загальних рисах, без чіткого і глибокого розуміння сенсу, закладеного автором. Частіше за все це реклама продукту із ціллю продати клієнту один раз. Вона не нав'язує якусь ідею, бажання приналежності до окремої групи чи подібного.

- Формування у людини певного ставлення до продукту. Упевнення глядача у тому, що об'єкт реклами має певні переваги над продуктами конкуренту, отже є особливим. Така реклама ефективно продає звичайні повсякденні товари, потреба в яких виникає регулярно, отже прив'язує клієнтів до бренду.

Етапи, за якими здійснюється психологічний вплив реклами: залучення уваги, збудження інтересу, переконання, прийняття рішення. Тільки цілком задоволені товаром споживачі стануть його прихильниками і пропагуватимуть серед знайомих. Дослідження показали, що в морі найрізноманітнішої і часто суперечливої інформації потенційний покупець вибирає зовсім не ту інформацію, яка допомогла б йому зробити раціональний вибір, навпаки, він найчастіше намагається знайти те, що підтверджує його звичні уявлення, традиційні установки і що не суперечитиме вибору, зробленому ним раніше.

Тобто реклама завжди була невід'ємною частиною не лише для формування свідомості людей, вона є інструментом, який може змусити цілу націю змінити звички, набуті роками лише завдяки ідеям, які сподобаються аудиторії та будуть звучати як правда. Але не завжди ці ідеї користі для аудиторії.

Список використаних джерел:

1. Lippmann W. Public opinion. New York: Free Press Paperbacks, 1997. 272 p.
2. Гірченко Т.Д., Дубовік О.В. Маркетинг: Навчальний посібник. – Київ: Фірма «ІНКОС», центр навчальної літератури, 2007.
3. Котлер Ф. Маркетинг от А до Я: 80 концепцій, которые должен знать каждый менеджер; пер. с англ. – 5-е изд. – М: Альпина Паблишер, 2013.